

**ሓባራዊ መግለጺ ብምክንያት ወግዓዊ ምብጻሕ
ፕረዚደንት ሃገረ ኤርትራ ኢሳይያስ አፈወርቂ
ናብ ሪፓብሊክ ኬንያ**

1. ፕረዚደንት ሃገረ ኤርትራ ኢሳይያስ አፈወርቂ፡ ብዕድመ ፕረዚደንት ሪፓብሊክ ኬንያ ዊልያም ሩቶ፡ ካብ 8 ክሳብ 9 ለካቲት 2023 ኣብ ኬንያ ወግዓዊ ናይ ስራሕ ምብጻሕ ፈጸሙ። ላዕለዎይ ልኡኽ መንግስቲ ኤርትራ፡ ሚኒስተር ጉዳያት ወጻኢን ኣማኻሪ ፕረዚደንትን ዝሓቕፈዎ።
2. ፕረዚደንት ዊልያም ሩቶ ብወገኑ፡ ብሚኒስተራት ጉዳያት ወጻኢ፡ ምክልኻል፡ ዕደና፡ ጸጋታት ባሕሪን መጓጉዚያ ባሕሪን፡ ኣማኻሪ ሃገራዊ ጸጥታ፡ ኣክባሪ ሕጊን ካልኣት ላዕለዎት ሰብ-መዚን ተሰንዩ ነይሩ።
3. ፕረዚደንት ኢሳይያስ አፈወርቂን ፕረዚደንት ዊልያም ሩቶን ብ9 ለካቲት 2023 ኣብ ናይሮቢ ብደረጃ ላዕለዎይ ጽፍሒ ቀጥታዊ ርክብ ኣካይዶም። እቲ ካብ ነዊሕ ዓመታት ዝተሃንጸ ዓሚቕ ታሪኻዊ ምትእስሳር ክልተኣን ሃገራት ዝዘከረ፡ ልዑል ሕውነታዊ ሃዋህው ዝሰፈኖ ርክብ፡ ናይ ሓባር ረብሓትታትን ኣገዳስነትን ኣብ ዘለዎም ክልተኣዊ፡ ዞባውን ኣህጉራውን ጉዳያት ዘተኮረዎ።
4. ክልተኣም መራሕቲ፡ ኣብ ፖለቲካዊ፡ ቊጠባዊ፡ ማሕበራውን ባህላውን ጉዳያት፡ ማለት ኣብ ሕርሻ፡ ንግዲን ወፍሪን፡ መጓጉዚያ ኣየር፡ ዕደና፡ ትምህርቲ፡ ተሓዳሲ ጸዓት፡ ምሕደራ ማይ፡ ቱሪዝም፡ ሰማያዊ ቁጠባ ማለት ጸጋታት ባሕሪን ዞባዊ ውህደትን ኣብ ዝርከቦ ዝተፈላለዩ ጽላታት፡ ኣጠቓላሊ ናይ ክልተኣዊ ምትሕብባር ውጥን ክዳሎ ተሰማሚዖም።

5. ኣብ መንገዱ ክልቲኦም ሃገራት ንግዲን ርክባትን ንምዕዛዝ፡ ክልቲኦም መራሕቲ፡ ዜጋታት ካብን ናብን ኣብ ዝገብርዎ ምንቅስቃስ ዝሕተትዎ ዝነበሩ ቅጥዕታት ሺዛ፡ ካብ 9 ለካቲት ንሓዋሩ ከኸትም ብምስምማዕ፡ ሚኒስትራታት ውሽጣዊ ጉዳያት ሃገራቶም ነዚ ኣብ ባይታ ንምትግባር ኣብ ዘድሊ ቅጥዕታት ክሰርሑ ውሳኔ ኣሕሊፎም።

6. ፕረዚደንት ዊልያም ሩቶ፡ ኬንያ ኣብ ኤርትራ ዲፕሎማሲያዊ ውክልና ክህልዎ ምጻኑ ከፍልጥ እንከሎ፡ ሚኒስትራ ጉዳያት ወጻኢን ዲያስፖራን ነዚ ንምትግባር ዘድሊ መስርሕ ከበግስ ኣዚዙ።

7. ሚኒስትራት ጉዳያት ወጻኢ ክልተኦም ሃገራት፡ ኣብ ዝተፈላለዩ ጽላታት ናይ ዝተበጽሖ ስምምዕት መቓን ክልተኣዊ ምትሕብባር ክታሞም ኣንቢሮም። ብዘይካዚ ኣብ ስምምዕ ዝተበጽሖ ስጉምቲታት ንምዝታይ ኣብ ቀረባ መጻኢ ርክብ ሓባራዊ ኮሚሽን ክልተኣዊ ምትሕብባር ክካየድ ተረዳዲኦም።

8. ፕረዚደንታት ኤርትራን ኬንያን፡ ዞባዊ ውህደት ንምርግጋጽ፡ ኣብ ስትራቴጂያዊ ዝምድናታት ክልተኦም ሃገራት ኣዕሚቕም ክዝትዩ እንከለዉ፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ናብ ዞባዊ ውድብ ኢጋድ ንምምላስ ብዝወሰዱ ስጉምቲ፡ ፕረዚደንት ዊልያም ሩቶ ምስጋናኡ ገሊጹ። ክልተኦም መራሕቲ፡ እቲ ዞባዊ ውድብ ድሌታት ዞባና ንምምላእ ብዘኸለል መንገዲ ዳግም ንምህዳሱ ምስ ኩለን ኣባል ሃገራት ክዘራረቡ ተሰማሚዖም።

9. ክልቲኦም መራሕቲ፡ ኣብ ዞባ ቀርኒ ኣፍሪቃ ሰላም፡ ጸጥታን ምዕባለን ምርግጋጽ ዘለዎ ኣገዳስነት ኣነጹሮም። ሉኣላውነትን ግዝኣታዊ ሓድነትን ሃገራት ኣብ ምውሓስ ከምኡ'ውን፡ ኣብ ዘቤታዊ ፖለቲካዊ መስርሕ ሃገራት ኣፍሪቃ ዝግበር ግዳማዊ ምትእትታው ኣብ ምግታእ ብሓባር ክሰርሑ ተረዳዲኦም።

10. ክልተኦም መራሕቲ፡ ኩለንትናዊ ምትሕግጋዝ ንምሕያል ዘለዎም ድሉውነት ደጊሞም ከረጋግጹ እንከለዉ፡ ፕረዚደንት ሩቶ፡ ኬንያ ኣብ ቤት-ምኽሪ ባይቶ ጸጥታ መንበር ንኸትረክብ ኣብ ዝገበረቶ ጸዕሪ፡ ፕረዚደንት ኢሳይያስ ንዝነበሮ ኣበርክቶ ሞጉሱ። ካብ ዓንኬል ኣህጉር ኣፍሪቃ ወጻኢ ዝፍጠር ዳይናሚካዊ ለውጢ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኣፍሪቃ ዘስዕቦ ኣሉታዊ ጽልዎ ቀጺሉ ኣብ ዘለዉሉ እዋን፡ ተራ ኣፍሪቃ ኣብ ዓለማዊ መድረኽ ጎሊሑ ንኸወጽእ ዝግበር ክልተኣዊ ምትሕብባር ክሕይል ተሰማሚዖም።

ናይሮቢ፡ ሪፖብሊክ ኬንያ 9 ለካቲት 2023